

4. Forhandlinger om lovforslaget

Forslaget har inden fremsættelsen været forelagt for Justitsministeriet, Budgetdepartementet og Administrations- og Personaledepartementet.

Betænkning nr. 1138/1988 og dermed udkastet til lovforslaget har været forelagt for Skattedepartementet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark samt Københavns og Frederiksberg Kommuner. Betænkningen er endvidere sendt til samtlige kommuner og amtskommuner, som har haft lejlighed til at fremkomme med bemærkninger til lovudkastet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1.

Valgret og valgbarhed

Til §§ 1-2

Bestemmelsen i § 1 om valgretsbetingelserne svarer til gældende lovs § 1, mens bestemmelsen i § 2 om optagelse på valglisten og bopæl i kommunen, henholdsvis amtskommunen, på valgdagen som betingelse for at udøve valgret svarer til gældende lovs § 5.

Til § 3

Bestemmelserne i § 3, der indeholder reglerne om tidspunktet for valgbarhedsbetingelsernes opfyldelse, svarer til gældende lovs § 12 c, stk. 2. Fristerne er dog forlænget fra 8 dage før valgdagen til 22 dage før valgdagen som en konsekvens af forlængelse af fristen for indlevering af kandidatlistor fra 14 dage før valgdagen til 4 uger før valgdagen, jf. nedenfor i bemærkningerne til § 23.

Til § 4

Bestemmelsen, der indeholder reglerne om fortsættelse af valgbarhed som følge af straf, svarer til gældende lovs § 2, dog med den ændring, at en strafbar handling ikke kan medføre tab af valgbarhed, såfremt datoen for den endelige dom eller bødens vedtagelse ligger før valgdagen.

Efter de gældende regler kan også straffe idømt før valgdagen medføre tab af valgbarhed, dog således, at en strafbar handling ikke kan medføre tab af valgbarhed, når der på valgdagen er forløbet 3 år, efter at straffen er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Er straffen ubetinget fængsel på over 6 måneder eller forvaring, er fristen dog 5 år. Ved betingede domme og bødestrafte regnes fristen fra datoen for den endelige dom eller bødens vedtagelse.

Begrundelsen for den foreslåede ændring er, at det alene bør være vælgerne, der ved deres stemmeafgivning på valgdagen kan afgøre, om en person er vær-

dig til at være medlem af et kommunalt råd. I valgperioden (og perioden mellem valgdagen og valgperiodens begyndelse) må Valgbarhedsnævnet, jf. § 105, varetage den funktion, der på valgdagen er tillagt vælgerne.

Hertil kommer, at man ved den foreslåede ændring fjerner den vilkårlighed, der ligger i de gældende regler, hvorefter det beror på ét medlems indsigelse, om sager om straffe før valgperiodens begyndelse skal forelægges for Valgbarhedsnævnet og dermed eventuelt medføre tab af valgbarhed. Denne indsigelsesret kan misbruges.

Vedrørende indberetning til Valgbarhedsnævnet af straffedomme og bødevedtagelser henvises til § 101 og bemærkningerne hertil.

Valglovsudvalget har stillet forslag om, at værdighedskravet erstattes af faste regler om, hvilke straffe (ubetinget frihedsstraf på 30 dage eller derover), der medfører tab af valgbarhed og som følge heraf nedlæggelse af Valgbarhedsnævnet. Dette forslag kan regeringen imidlertid ikke tilslutte sig. Regeringen mener, at det gældende værdighedskrav og dermed Valgbarhedsnævnet bør opretholdes, dog med ovennævnte ændring.

Vedrørende kriteriet »endelig dom« bemærkes, at ankes en dom, anses afgørelsen først for endelig på tidspunktet for ankedommens afsigelse.

Hvis en anket dom falder før valgdagen medfører en sådan dom ikke tab af valgbarhed. Ankes dommen derimod ikke, anses dommen for endelig på tidspunktet for domsafsigelsen.

Bestemmelsen i § 4, stk. 3, om at opstilling som kandidat altid kan ske uanset indsigelser om manglende valgbarhed på grund af straf, svarer til den hidtidige bestemmelse i § 12 c, stk. 2, sidste pkt.

Til § 5

Bestemmelsen, der indeholder regler om fritagelse for pligten til at lade sig opstille, svarer til gældende lovs § 12, stk. 2, dog med den ændring, at pligten til opstilling anses for bortfaldet, når den pågældende har været medlem enten af en kommunalbestyrelse eller af et amtsråd i 2 hele sammenhængende valgperioder. Efter de gældende regler genopstår opstillingspligten, når der er forløbet 2 valgperioder, siden den pågældende sidst var medlem. I øvrigt henvises til bemærkningerne nedenfor til § 92.

Til § 6

Bestemmelsen om valgperioden svarer til gældende lovs §§ 4 og 37.

Valgdagen, der efter den gældende lov er en af indenrigsministeren fastsat dag, der skal være en tirs-